

ville være mere frit stillede med Hensyn til, hvilke Kirkebetjente de ville benytte. Naar det i Paragrafen siges, at det tilkommer Ministeriet at træffe Bestemmelse for hvert enkelt Tilfælde om, hvilken Kirkebetjent Afløsningsvederlaget tilkommer, er Tanken hermed ikke den, at ethvert enkelt Tilfælde skal forelægges Ministeriet til Afgørelse. Der vil formentlig af Ministeriet med Lethed kunne opstilles almindelige Regler, der skulle følges i de enkelte Tilfælde, som kunne komme til at foreligge, saaledes at kun særlige Tvivlstilfælde blive at indanke for Ministeriet.

Den i § 7, 3die Stykke, indeholdte Regel nødvendigøres ved Bestemmelsen i Grundlovens § 77 om, at enhver, der ikke godtgør at være Medlem af et i Landet anerkendt Trossamfund, til Skolevæsenet skal svare de til Folkekirken lovbestaaede personlige Afgifter. Som saadanne personlige Afgifter maa utvivlsomt Højtids-offret saavel som Præstepengene i Købstæderne anses, og dette findes da ogsaa udtalt i Skrivelser fra Ministeriet af 22. December 1853 og 20. April 1859 (i Love og Ekspeditioner vedkommende Kirke- og Skolevæsen), jfr. ogsaa Højesterets Dom af 2. November 1898 (Ugeskrift for Retsvæsen 1899 p. 46, jfr. 1898 p. 668). Derimod vil det formentlig kunne forsvares ikke at betragte Afløsningsvederlaget for Accidenserne som en personlig Afgift, der falder ind under Reglen i Grundlovens § 77, saa vist som Accidenserne selv aldrig have kunnet betragtes som en saadan Afgift.

I § 8 har Ministeriet ment i flere Retninger at burde give Kjøbenhavn og de af flere Sognemenigheder bestaaende Købstæder en Særstilling med Hensyn til Afløsningen af de i denne Lov omhandlede Ydelser.

For Kjøbenhavns Vedkommende er det saaledes for det første bestemt, at Loven kun skal finde Anvendelse paa Afløsning af Accidenserne, altsaa med Udelskelse af Højtids-offret (angaaende Præstepengene henvises til Bemærkningen nedenfor til § 9). Ministeriet har i denne Henseende ment at kunne tiltræde, hved der i den ovennævnte, fra Kjøbenhavns Præstekonvent modtagne Betænkning er bemærket om den Særstilling, som Kjøbenhavn indtager med Hensyn til Højtidsoffer. At der paahviler de kjøbenhavnske Sognemenigheders Medlemmer den samme Forpligtelse som Folkekirkenes øvrige Medlemmer Lan-

det over til at yde Højtidsoffer, er uden for al Tvivl og findes ogsaa positivt udtalt i det Reskript af 5. September 1814, der giver Regler for Erlæggelse af Præste-, Degne- og Klokkerpenge i Kjøbenhavn, jfr. Raadstue-Plakat af 21. September 1814; Forskellen er kun den, at der her ikke haves den samme Adgang til at faa dem, der forsømmer deres Offerpligt, „ansat“ til Offer og til at faa Ofret inddrevet ved Udpantning, som ved Plakat 9. Juni 1847 er hjemlet uden for Kjøbenhavn. Naar det i denne Plakat hedder, at dens Bestemmelser „indtil videre“ ikke skulle være anvendelige i Kjøbenhavn, ligger der jo heri en Anerkendelse af, at Forpligtelsen i og for sig bestaar og skal vedblive at bestaa.*) Desuagtet, er det en uomtvistelig Sag, at der maaske ikke er nogen, i alt Fald kun et ganske forsvindende Mindretal af Kjøbenhavns Befolkning, som har nogen Forestilling om, at en saadan Forpligtelse i Virkeligheden paahviler dem. Dette Forhold har udviklet sig ganske af sig selv uden Modstand fra Præsternes og Kirkebetjentenes Side. Det vilde derfor neppe være korrekt at henregne, hvad der nu nydes som Højtidsoffer, navnlig Nytaarsoffer, blandt de Ydelser, der skulle afløses ved denne Lov, men skulde en Afløsning af Højtids-offret her finde Sted, vilde Præsterne og Kirkebetjentene have et billigt Krav paa, at der her ligesom andetsteds

*) Som det fremgaar af Forarbejderne til Plakaten af 9. Juni 1847 (Ny Coll. Tid. 1842 p. 642), var Kancelliet oprindelig af den Formening, at den foreslaaede Forholdsregel med Adgang til Ansættelse til Højtidsoffer og dettes Inddrivning ved Udpantning ikke burde finde Anvendelse i de Købstæder, hvor Præstepengene allerede vare normerede ved særegne allerhøjeste Regulatorer, nemlig foruden Kjøbenhavn, Helsingør, (Reskr. 1. September 1819) og Aarhus (Reskr. 23. Maj 1821); thi skønt disse Regulatorer udtrykkelig indskærpe Menighedernes Medlemmer deres Forpligtelse til at yde Højtidsoffer, saa maa de dog anses til Dels motiverede ved Højtids-offrets Aftagelse, og det turde derfor neppe være passende, dersom man tillige vilde give Præsterne og øvrige offerberettigede Midler i Hænde til at gøre deres Ret til Offer gældende ved Tyangsmidler. Naar Undtagelsesbestemmelsen desuagtet kun kom til at gælde Kjøbenhavn, havde dette — jfr. Ny Colleg. Tid. 1845 p. 518 — sin Grund i, at begge Stænderforsamlinger med stort Flertal havde erklæret sig imod, at der gjordes nogen Forskel med Hensyn til Helsingør og Aarhus, skønt de samme Regler for Præstepenges Opkrævning vare gældende der som i Kjøbenhavn.